

GEBELİK TOKSEMİSİNDE PLASENTAL İSOFERRİTİN DEĞERLERİ

*Halil SAYGILI**, *Bülent BAYSAL***, *Seralp ŞENER***

Anahtar Terimler: Toksemi, plasental isoferritin

Key Words: Toxemia, placental isoferritin

ÖZET

Gebelik toksemisi olan 15 hastada plasental isoferritin konsantrasyonları değerlendirildi ve bunlar termde doğum yapan 15 gebenin plasental isoferritin seviyeleri, 3. trimestredeki 10 gebenin plasental isoferritin değerleri ile karşılaştırıldı. Toksemisi olanlarda ortalama değer $6,6 \pm 26$ ng/ml. iken termde doğum yapanların $50,87 \pm 61$ ng/ml, 3. trimestredeki gebelerin $80,2 \pm 89,7$ ng/ml olarak bulundu. Bu sonuçlar plasental isoferritin gebelik toksemisinde faydalı bir marker olabileceğini düşündürmektedir.

SUMMARY

The serum placental isoferritin concentrations of 15 patients with preeclamptic toxemia were evaluated and compared with the level of 15 pregnant women in labor and placental isoferritin values of 10 pregnant woman at the third trimester. The mean values of toxemic patients were $6,6 \pm 26$ ng/ml compared with $50,87 \pm 61$ ng/ml in term deliveries, $80,2 \pm 89,7$ ng/ml in third trimester of normal pregnancy. These results suggest that placental ferritin may be a useful marker in toxemia of pregnancy.

GİRİŞ

Ferritin, demiri kullanılabilir ve non toksik bir şekilde tutmaya yarayan depo proteindir. Dalak, karaciğer, kalp ve plasenta gibi değişik dokulardan ferritinin farklı moleküler şekilleri elde edilebilmiştir (1).

Moroz ve arkadaşları tarafından insan plasental ferritinine karşı CM-H-9 ve CM-G-8 isimli monoklonal antikorlar geliştirilmiş bunlardan birincisi özel olarak plasental ferritine, ikincisi plasental, karaciğer ve dalak isoferritinine bağlanabilmektedir (1-2). Bu monoklonal antikorlar kullanarak plasental ferritini spesifik olarak belirleyebilen immunolojik tetkikler geliştirilmiştir (6). Bu yöntemle yüksek plasental ferritin seviyelerinin gebeliğin 17.haftasında terme kadar saptanabildiği gösterilmiştir. Ayrıca total ferritin ve plasental ferritin

* İ.Ü.Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD.Uzm.Dr.

** İ.Ü.Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum ABD.Dr.

değerlerinin birbirinden bağımsız olduğu bildirilmiştir (6).

MATERYAL VE METOD

Preeklampitik toksemili 15 gebe ile gebeliğinin 3.trimestresinde olan 10 gebe ve termde doğum yapan 15 gebe çalışmaya dahil edildiler. İstanbul Tıp Fakültesi Kadın Hastalıkları ve Doğum Anabilim Dalı Kliniğine müracaat eden ve doğumları yaptırılan 40 gebenin plasental isoferritin değerleri karşılaştırıldı. Plasental isoferritin değerleri serumda enzime bağlı monoklonal antikor immünolojik yöntemi ile gerçekleştirildi. Ortalama değerler standart sapmalı olarak verildi.

BULGULAR

Toksemili olguların 1'i eklampsi tanısı almış' diğerleri preeklampitik toksemili olgulardı. Diğer 2 gruptaki olguların gebelikleri ve doğumları komplikasyonsuz sonuçlanmıştır.

Preeklampitik toksemili olguların gebelik haftaları 30 ile 41 haftalar arasında değişmekte idi. Ortalama gestasyonel yaş $35 \pm 3,3$ idi. Preeklampitik toksemili olguların ortalama yaşları $21 \pm 3,6$ olarak bulundu. Bu grupta plasental ferritin değeri $6,6 \pm 26$ ng/ml idi. Bu değer 3.trimestredeki gebelerin ortalama değeri (80.2 ± 89.7 ng/ml) ile kıyaslandığında belirgin şekilde düşük bulundu. ($p=0.001$).

Yine aynı şekilde termde doğum yapanların ortalama plasental ferritin değerleri (50.8 ± 61 ng/ml) ile karşılaştırıldığında düşük olduğu saptandı. ($p=0.005$).

2 kontrol grubunda plasental ferritin serum değerlerinin geniş bir spektrum oluşturduğu tesbit edildi. Preeklampitik gebelerden sadece 1'inde normal gebeliklerde elde ettiğimiz plasental ferritin seviyelerine uyan değer elde edildi.

Preeklampitik olguların doğum şekilleri tablo I'de gösterilmiştir.

Tablo I: Preeklampitik olguların doğum şekilleri.

Anne yaşı	19-30	21 ± 3.6
Gebelik haft.	30-41	35 ± 3.3
Primipar		13
Multipar		7
Sezeryan ile D.		5
Vaginal D.		15

TARTIŞMA

Daha önce yapılan çalışmalarda toksemik hastaların normal ferritin değerlerinin sağlıklı gebelerin serum ferritin değerlerinden farklılık göstermediği

belirtilmiştir. (1,3,4). Bu nedenle normal ferritin toksemisinin rutin tetkikinde belirleyici bir rolü olmadığı kabul edilmektedir. (1,3). Bunun yanında bazı araştırmacılar normal gebeliklerle karşılaştırıldığında toksemisi olan olgularda plasental isoferritini anlamlı bir şekilde düşük bulmuşlar ve bunun preeklampitik toksemili olgular için marker olarak kullanılabileceğini öne sürmüşlerdir (1).

Biz de çalışmamızda preeklampitik ve eklampitik olgularda komplikasyonsuz gebeliklere göre belirgin şekilde düşük plasental isoferritin değerleri bulduk ve değerlerin literatürde belirtilenlere uyumlu olduğunu tesbit ettik. Toksemisinin orijinal odağının fetoplasental ünit olduğu işaret edilmiştir (2,5). Preeklampsi sırasında azalmış kan akımı uteroplazental vaskülatürde tromboza sebep olabilir. Özellikle hipertansiyon nedeni ile hasar gördüğü durumda bu mümkün olabilir. Bu durum plasental enfarktüslere ve plasental fonksiyonda akut azalmaya sebep olabilir. Henüz plasental ferritinde düşüklük toksemide plasental yetmezlik belirtisi mi, yoksa hastalığın gelişiminde rol oynayan faktörlerden midir, anlayamamıştır. Bu konuda daha spesifik araştırmalar yapılması gerektiği kanısındayız.

KAYNAKLAR

- 1- Ron Maymon, MD, Charles Bahari, MD.: Placental isoferritin. AM J Obstet Gynecol 1989; 160:3. 681.
- 2- Pritchard J, Mac Donald P, Gant NF, eds Williams obstetrics 17th edition. 1985:526.
- 3- Entman SS, Richardson LD, Killam Al. Elevated serum ferritin in the altered ferrokinetics of toxemia of pregnancy. Am J Obstet Gynecol 1982; 144:418.
- 4- Weinstein L. Syndrome of hemolysis elevated liver enzymes and low platelet count: a severe consequence of plertension in prenanacy. Am J Obstet Gynecol 1982; 142:159.
- 5- Williams JW. Obstetrics 1st ed. New York Appleton; 1903; 455:60.
- 6- Moroz C, Bessler H, Sirota L, Dulitzky F, Djaldetti M.: Difference in the plasental ferritin levels measured by a specific monoclonal antibody enzyomoazsay in preterm and term delivery. Clin Exp. İmmunol 1987;60:702.